

Težave bile so mi ptuje,
Neznane rane, žalost, nuje;
V življenje stopal sem veselo,
Vsaj še srcé ni nič želelo.

Ker zdaj so se zbudile želje,
Ki sercu vzele so veselje,
Ozrem se rad na leta mile,
Ter pojem: „Da bi se vernile!“

9.

Sercé.

Sercé je goba, ki se vname,
Človeku mir in radost vzame,
Od dné do mraka ga zmir peče,
Mu več pokoja dati neče.

Povsod si išče tolažila,
Pa njemu ni osoda mila,
Le huje ga še rana peče,
Pokoja več mu dati neče.

Tako se do gomile trudi
Kjer lek dobí spet rani hudi,
Molitve tam mu mašnik zbere,
K pokoju poje „miserere“.

10.

Moje pesmi.

Nikar jih oestro ne sodite,
Od praga pesmi ne podite,
Ko bi se vam ne prikupile,
Al' serca vam ne omečile.

Po svoje poje vsaki tiček,
Komarček, slavec in kraljiček;
Po svoje tudi pesnik peva,
Kot peti mu sercé veleva.

Tedaj če pesmi niso take,
Kot jih želé samice vsake,
Naj bravši jih bi se pomnilo,
Da v číslu mi sercé je bilo.

Dopisi.

Iz Horvaške. Dobil sem nekaj šolskih izvestij ali programov, iz teh nate tisti bravci „Novic“, ki vas take stvari zanimajo, kratek posnetek.

Program zagrebske višje gimnazije ima dva znanstvena sestavka, oba pisana v horvaškem jeziku. Prvega „o važnosti accenta hervatskoga za historiju „Slavjanah“ je napisal A. Mažuranić. On delí horvaški jezik na dve glavni narečji: štokavsko in čakavsko, ki se ločita najbolj po naglasu ali accentu eno od drugega. Naglasa obeh narečij pak imata med seboj terde postave, tako, da se iz znanega naglasa, ktere koli besede enega narečja koj spoznati more naglas te besede v drugem narečju. Pravi, da je čakavski naglas starejši, štokavski novejši, pa čakavski naglas ni samo čakavski, temuč tudi velik del štokavski, ker dokaj štokavcov še danes s tem naglasom govori, se vé da ne čisto, tu bolje tam manje pomešano z novim. Bil je tedaj ta stari naglas nekđaj občni, ali novi ga bode scasom spodrinil. Novi je imel početek iz starega; al ta premena občnega blagoglasja celega jezika se je zgodila od neke velike zunanje sile ali vsakako le slavenske, od moči, ki je poslednja imela te kraje v oblasti in prebivavci teh krajev v početku VII. veka pred prihodom Horvatov in Serbov, tedaj prebivavci Ilirije bili so slavenski narod, ki so govorili s starim naglasom, in to so bili Rusje, ker rusovski naglas je še zdaj zlo zlo enak čakavskemu in pa ker najstarje ustno sporočilo v Rusii pravi, da so se Slovenci v tiste kraje naselili iz juga izza Dunaja (Donave), kar terdi tudi sam Nestor, najstarši rusovski letopisec, pristavlja še to, da se je to priseljenje dogodilo iz zemlje Iljirika, to je, Illyrika, kakor so se imenovalé ravno te pokrajine, v kterih se zdaj horvaški ali serbski govori. To terjenje podpira pa še to, da govore rusovske narodne pesmi o takih stvaréh, ki jih ni na Rusovskem, postavimo, o reki Dunaju, o ptici slavcu itd., nasproti pa v horvaških in serbskih narodnih pesmih ni spomena, postavimo, o reki Volgi ali drugih stvaréh sočih samo na sevu. Mažuranić sklepa tako-le svoj sestavek: „ovim je sestavkom po mojem mnenju dokazano: 1) da su stari stanovnici Ilirije iliti Illyrika bili Slaveni, premda je medju njimi osobito po gradovih moglo biti dosta tudjega izobraženijega, grčkoga i latinskoga elementa, s česa je jasno, zašto su najstariji spomenici ovih zemaljah gerčki i latinski; 2) da je sasvim temeljito ono rusko predavanje, po kojem se u njih veruje, da se je ruski narod negda iz Illyrika u Rusiju preselio. — Drugi sestavek „o predavanju botanike“, ki ga je spisal Tkalec, naznanjuje 269 rastlin, ki jih je letos za poučevanje dobil, z latinskimi in horvaškimi imeni. Učencov je bilo na koncu leta 279 rimskokatoliške, 11 gerškokatoliške, 14 gerške nezedinjene, 5 pa judovske vere. Koliko učencov

je bilo te ali une narodnosti, ni naznanjeno, kar se težko pogreša. Razun navadnih predmetov se je učilo še lepopisje, risanje in gimnastika. Nekaj, kar me je močno razveselilo in kar bi Ljubljana tudi imela posnemati, ne morem zamolčati: to so darovi, ki so jih nabrali rodoljubi za tiste učence, ki so se najbolje v domačem jeziku obnašali. Nabralo se je 72 goldinarjev, kterim je pa še mestni magistrat dodal 24 gold.

Program oseške višje gimnazije ima znanstven sestavek z napisom: „životoslovna munjina“ (fisiolog. elektric.), ki ga je spisal Vukasović. Učencov je bilo 183 rimskokatoliške, 36 gerške nezedinjene, 1 helvetske, 27 judovske vere, med temi 126 Nemcov, 118 Ilircov in 3 Madjari. Tudi tukaj so zložili rodoljubi 145 gold. za tiste učence, ki so bili najboljši v horvaškem jeziku; 4 so dobili po 30, eden 15, eden pa 10 goldinarjev. Sicer pa ima ta gimnazija še več drugih podpor za učence zlasti za revne. (Dalje sledi.)

Iz Šmartna pri Litii. (Nove orgle. Konec). Kar se tiče tistega spremena, ki se mu „vox humana“ (človeški glas) pravi, naj povem, da so bili starje južno-nemški mojstri, ki so izdelovali nek širok cinast spremen (nach Quintenmensur) ter mu prav po nedolžno dajali ime „vox humana“. Poznal sem sam tako (vox humana) v starih orglah pri sv. Jakobu v Ljubljani, ktera pa ni bila za nobeno rabo. Imajo umetno „vox humana“ skoraj vse večje francozke, pa le maloktere nemške orgle. Pred menoj leže osnove blizo 80 večidel velikih nemških orgel, izmed kterih le petere imajo „vox humana“, in sicer ne Malihovskitove, ampak francozko, ktera je pa z jeziki, in potrebuje v podporo še drugega labialnega spremena in „tremulanta“, brez kterih se ne more rabiti. Ta „vox humana“ je „original“, kterege posneti želi gosp. Malahovski. Francozka, z jeziki izdelana „vox humana“ je, kakor tudi vsi drugi jezični spremeni, žalibog! za naše večidel slabo izurjene organiste nepripravna in za naše kraje tudi predraga, ker take spremene je treba pri vsaki spremembi vremena ubirati (štirati), kar se pa od večjega števila naših organistov tirjati ne more. Verh tega je tremulant mehovom grozuo škodljiv. Vse to je mojstra Malahovskega napeljalo, enakoglasen spremen z labialnimi pišalami poskusiti, ki ga je iz začetka „Frauenflöte“ imenoval, ker mu je le bolj flavtni glas lasten bil; in še le potem, ko se je z glasom tega spremena po mnogih skušnjah svojemu namenu bolj približal, mu je dal ime une francozke originalne, pa sila drage „vox humana“. Pisal sem o nji že več kot pred letom v časopis „Urania“, ki ga berejo in se v njem oglasujejo pervaki orglarstva in orglanja na Nemškem, in glej, nikomur še ni na misel prišlo, to znanjbo g. Malahovskemu odrekovati. Hvala torej, komur hvala gré! Memo gredé pa še nekaj. Častiti dopisnik iz Vipave v 29. listu lanskih „Novic“ terdi, da mehú (Magazinbalg), ki ga dva druga (Schöpfbälge) napolnujeta, še „na Krajnskem nikjer ni“; al jez v svoji bližnji okolici troje enakih mehov poznam (le memogredé rečem, da so jih tako imenovani samouki in sicer slabo zdelovali). Tudi je pomota, ako se ondi terdi, da „še nikjer ni brati od ventilov, ki se na vse strani enako odpirajo; M. Hill v Birminghamskih orglah na Angležkem je take ventile naredil in v prof. J. G. Töpferjevem „Atlasu“ na tabli XLVI fig. 419 se narisani in v njegovi „Orgelbaukunst“ I. Theil, II. Abth. stran 538 in 967 popisani najdejo; v ravno tem „Atlasu“ na tabli LII. fig. 453 se pa nahaja tudi naris mehanizma, ki „s pomočjo pendeljna mehove goni, kterege ni gosp. Dev iznajdel, ampak Francoz Greiner. Le vsakemu svoje!

Franc Ser. Adamić.

Iz Kranja 8. sept. M. — Če človek hoče soditi navade kakega kraja, kjer ne živi navadno, je mnogo na tem ležeče, odkod je ravno prišel, ker take razločke jako naglo zapazi. Če pride dan današnji iz krajev polnih narodnega življenja v kraje narodnih zaspancov, se mu mar-

sikaj čudno, skoraj nerazumljivo dozdeva. Popotovaje zadnji mesec po Kranjskem smo imeli res tū in tam priložnost, najti takih modrijanov (posamesnih ne bom zdaj-le navajal), ki na svojo vižo hočejo pospešiti — skorej sem rekel — blagor domovine. Al ker nočem, da bi mi kdo izmed njih oponašal, da ga natolcujem kake take reči, odkritoserčno povem v tolažbo njih vseh, da mi je le nek nesrečen „lapsus calami“ pripravil to misel na papir. Ker sem pa jaz, in kolikor sem opazil, še mnogo drugih, ki so včasih, ko ravno kaj boljšega opravka niso imeli, premišljevali ljudi in človeško ravnanje, te-le misli: da pameten človek nobene reči ne stori brez premislika in posebnega namena, ker se mu drugač spremenil primek „pameten“ v primek, ki se v slovarji nahaja za dve čerki spredaj, prašamo une domače protivnike národnih reči za vzrok njih mistike, ker tako se nam dozdeva njih ravnanje, zraven pa obljubimo tistemu izmed njih, ki na to vprašanje v poduk braveov in v občno porazjasnjenje raznih strank dobro in dostojno odgovori, pehar letošnjih lešnjikov za darilo. Ako bi se mu letošnji lešnjiki, ki res še niso prav dobro posušeni, ne zdeli vredni, da za-nje pomoči pero v črnilnik, ali da plača poštnino (kar je, per parenthesis povem, res hud davek za vse pisatelje, posebno pa za-nj, ako se mu odgovor na več pól narase), ali da povabi enkrat iz posebne milosti po okolšinah na kosilo ali pa na kozarec vina sosednega dijaka iz pete ali ktere druge šole, da se mu prikupi za prestavo nemškega rokopisa, ker sami, pravijo taki možje, ne morejo pisati slovenski, ker se niso nikdar učili; ako — pravim — mu je vse to prehudo delo za lešnjike tega leta, mu obljubim preskerbeti pehar lanskih, dobro posušeni in jako okusnih; vsi so nabrani med šmarnimi mašami. Terdno upamo, da se bo oglasilo mnogo onih modrijanov za to lepo darilo. Nas bo prav veselilo, ker so nam bile njih dela dozdej res nerazumljive; da si mislijo namreč zadobiti pohvalo od naroda, je težko verjeti, ker je potem cela njih metoda preveč podobna otročji igri „slepe miši“, ako ravno je resnica, da jo včasih tudi odrasčeni igrajo; da pa hrepené po slavi Herostratovi, ki je, kakor je znano, imenitni tempelj efeške Diane nalašč zato zažgal, da se je govorilo o njem, to je pa gotovo le hudobna misel kakega postopača. — Zraven pa moram vendar še nekaj omeniti. Ker je naključje tako nanoslo, da pišem to-le v Kranji, naj predragi Kranjci ne mislijo, da sem jih pozval na odgovor unega vprašanja, in da sem samo za-nje pripravil lešnjike. Zoper to protestiram, da bi jih samo oni imeli pravico jesti. Mislim sem pa sploh vse tiste ljudi na Kranjskem (in če je kdo tudi v Kranji, mu bodo Krajci saj oznanili izpis tega darila), ki, rojeni Slovenci, zrejeni s slovenskim kruhom, kterege še zdaj jedó, ki se jim tudi prav okusen zdí, in jim resnično nikakoršnih skomin ne dela, vendar-le povsod, kjer in kakor le morejo, nasprotujejo vsemu, kar je národnega; edini molek jim je ptujščina; njo le tlačijo na prestol; in pravi molek je, ker žrtvujejo ji svoje lastne otroke; izmed njih nekteri namreč so iznašli tiste imenitne „Deutschslovenen“, kar se na slovensko prestavljeno pravi „ne Nemci ne Slovenci“. Ako se ne motim, je njih gerb arabske korenine, ime pa latinske, njih pravo ime po narodu je namreč: nula. — Take in enake možé toraj sem menil, in njim sem se prederznil predložiti uno ponižno vprašanje. Sicer je gotovo tudi v Kranji, kakor povsod, kaka reč, ki ni ravno za slovenske zlate bukve, izmed kterih naj vam koj danas (drugič morebiti kaj družega) najpoglavitnišo napako omenim, namreč da tukaj večidel le po nemško kihajo; akoravno imam pa to za neznano veliko napako, moram vendar v njih hvalo povedati, da so si konsekvent, in da tudi po nemško na kihanje odgovarjajo. Pri vsem tem pa vendar-le mislim, da iz našega mesta ne bo prišel noben odgovor na zgornje vprašanje. Ako bi se pa vendar-le kdo iz dragega mojega rojstnega mesta oglasil za darilo, bom gotovo nekoliko skozi perste pogledal, in z

veseljem sem mu pripravljen, dati par kop lešnjikov še za nameček. — Reči moram, da je izpis tega darila poglaviti namen mojega pisanja, in prepričan sem, da sem popolnoma ustregel vsem na vse strani. Zato tudi upam, da bo odgovornik hvaležen, in se ne bo zapeljati dal, da bi me na kako vižo pičil, misleč, da sem jaz satirično govoril; ker to vendar vsi presojevalci lahko previdijo, da nisem pisal satire. Nehvaležnost pa bi bila slab karakteristikon njegove stranke. — Naj spregovorim še par besed o gimnaziji, ki jo pričakujemo za naše mesto. Na tihem je že včasih o tem kdo kaj rekel, tako glasno pa spregovoriti, da bi se slišalo tje, kamor je ravno treba, ne vem ali si Kranjci ne upajo ali le nočejo. Pervo bi bilo otročje, drugo nespametno. Da bi bila spodnja gimnazija za Kranj velike koristi, tega nočem še le raziagati, ker drage svoje meščane saj za tako prebrisane poznam, da ne dvomijo o tem kar je jasno, kakor beli dan. En vzrok pa zoper utemeljitev gimnazije, ki so ga izcimili nekteri, in med njimi tudi veljavni možje, Vam moram vendar-le povedati, ker vem, da svet ljubi, kaj nenavadnega slišati. Pravijo namreč: „Čemu nam gimnazija, saj nas skušnija učí, da izmed dijakov ne gré skoraj nihče v „alumnat“, ampak le na Dunaj ali po kakem drugem potu si kruha iskat. Čemu toraj kaj takega v našem mestu“. Da ne govorim dosti proti takemu modrovanju, moram le reči, da se mi čudno zdí, kako da vsi tisti možje v Kranji, ki so svoje dni tudi obiskovali gimnazijo, pa niso postali duhovni pastirji, temuč so si poskali posvetnega kruha, še niso vzdignili glasu zoper tako zaničevanje svojega stanú. Mislim saj, da uni modrujejo tako-le: v našem kraji, nočemo, da bi se izšolal kdo take sorte, in kaj je to drugega kot zaničevanje. Resnično, bi lahko kdo rekel: Risum teneatis amici? — Slišim pa, da si Kamničani želé gimnazijo v svoje mesto. Dragi moji Kranjci, ali vendar ne spoznate, koliko pripravniši za gimnazijo je lega vašega mesta ob cesti, po kateri se skupaj steka cela gorenska stran. Zakaj se ne poprimete možko za kaj koristnega? Morebiti ravno zato, ker je koristno? — Kar zadeva poslopje, sem, kolikor spoznam ljudi, prepričan, da bi bila vravnava te reči vendar-le tudi mogoča, in da bi jim gotovo prinesla več slave, kakor sivih las. — Al ene reči je pred vsemi treba. Današoji čas vlada kaj takega, kar ji stroške prizadeva, nobenemu rada ne posili, ampak prositi je treba. Toliko pa sem slišal od moža, kteremu morem popolnoma zaupati, da bi Vaša prošnja skoraj gotovo ne padla na kamnate tla. Kranjci, ne pustite, da bi Vas kdo zmerjal zaspance, in ne pustite, da bi besedica, ki sem jo zbleknil o tem, bila le glas upijočega v puščavi!

Iz Metlike 4. sept. M. P. — To leto je mili Stvarnik obilnejše memo lani razlil svoj blagoslov po ovdašnjemu polji. Živahen pogled dajajo divotne in blagolične poljske planote prestrižene od mnogo cest in obsajene z razno-verstnim drevjem, ki se kaj prijetno ujema z bogato, pisano naravo. Koruza, eden zmed glavnih tukajšnjih pridelkov, je jako lepa in kar nič jalova; širokopirnaté stebila nosijo večidel po 3 ali 4 nenavadno dolge debelozernate storže. Korún bi se dobro ponesel, ko bi se ga ne bila v veliko zamerzo nepovoljna gnjilina podstopila; najbolje bi bilo ga izkopati po nasvetu gosp. Zavedcki-ga, da bi bolezen dalje ne segala. Nakolene (grah) in fižol, zlasti pritličén, je kar obrodil; saj je pa tudi vsakdanjšina jestvina poljancu. Sob (oves) jako plenja; žito (proso) veliko pridelka obeča, in še več bi ga, ako bi se plelo, kar se tū malokje zgodi; mušca in drugega plevela se zatoraj nahaja nad mero med prosom. Zimno sternje se je dobro obneslo. Pšenica je bila polno- in jedernoklasnata; dala je kopa iz plodnih njiv koplenek, iz manj plodnih nekaj manj. Jari in ozimni ječmen je dobro poratal. Lansko leto se je po vertih sadno drevje velekrasno in gizdavo ponašalo z svojim obilnim sladkornim sadom, letos se pa ne popikuje pod njega težo, je pa zlo lep. Košnje so dale obilo sena in otave. Pomladanska obil-

nost lepih očesic na rozgah je obetala bogato tergatvo; al nemila toča je razsajala po vinskih goricah in razderla sladke nade vinorejcu. Obodriilo ga bodo pa ajdišča, ki mu obilno ajdovca obetajo. Le dežja pomanjkuje lepi košati ajdi. Skorej celo poletje je vladalo tu kukavo, vlažno vreme; od 15. avg. pa sila pripeka sonce in ostalo grojzdje se dobro praži. Le ko črna noč svoje temno krilo razprostira čez trudne lica lepopisane narave, diha zemlja življenje, ker dobiva obilno rose.

Iz Ljubljane. Čeravno je obveljava narodnih jezikov — kar vsi Slovani sami dobro vejo brez modrijanstva nekterih kosmopolitov — le en kosček tistih potrebnih državnih prenapredb, ki so avstrijskim narodom po cesarski besedi obljubljeni, se nam vendar vsak spis, kateri pravice narodne o zadevah jezika jasno razklada, že zatega voljo važen zdi, da se očitnim in pa potuhnjenim nasprotnikom narodne ravnopravnosti „schwarz auf weiss“ pokaže, da to niso nobene „Nationalitäts-Streitigkeiten“ več, ampak da se le prijazno razjasnuje, kaj je moje kaj pa tvoje. In ravno iz tega ozira se nam važna zdi knjižica, ki smo jo te dni iz Dunaja prejeli v nemškem jeziku pisano pod naslovom „Die Sprachen- und Nationalitätenfrage in Oesterreich. Von einem Romanen, Wien bei Carl Gerold Sohn 1860“. Kdo je ta Rumunec, ki je to knjižico spisal, ne vemo; govori pa se, da je začasni državni svetovavec gosp. Močoni. Naj je kdor si bodi: pošten mož je, ki dobro pozna potrebe avstrijskih narodov, in zraven iskrenega domoljubja tudi mlačen ni za močno in edino, pa vsem svojim narodom pravično Avstrijo. Kar on zagovarja o zadevah narodnih jezikov, ravno to zagovarjajo tudi „Novice“, ne več ne manj, že od nekdanj; njegov program je tudi novični program. Zdaj imate priložnosti v nemški besedi brati vi vsi, ki ste nasprotniki ravnopravnosti slovenske in pravite: „sej bi še „Novice“ brali, pa ne zastopimo njih horvaškega jezika“. Tu imate zdaj jasno prestavo vsega tega, za kar se pogajajo „Novice“ o tej zadevi že odnekdanj, pa ne slepe ne gluhe tudi še za druge potrebe. Berite zdaj to knjižico, in če ste pošteni domoljubi in pravi Avstrijanci, bote spoznali svoje pregrehe, in če se vam možgani še niso zvedenili in se vam serce še ni odrevenelo, se bote — spokorili. Treba bi bilo tedaj, da bi tudi „Laibacher Zeitung“ „akt“ vzela od te knjižice in saj enkrat kaj spregovorila o državnih interesih, ki zadevajo deželo našo. Prikladi „Blätter aus Krain“ bi se prepis te knjižice saj od 1. do 30. strani gotovo bolj prilagel kakor marsikaj družega. „Novice“ bojo prvih 13 listov te knjižice od konca do kraja v slovenski prestavi svojim bravcom podale; zato danes le tiste besedice omenimo, ki so prav za prav jedro celih bukvic. Gospod pisatelj pravi: „Omika, prava omika (civilizacija), to je, izbistrenje uma in požlahnjenje serca (allgemeine Gesittung) je pravilo našega stoletja, pa tudi očitno izrečena prva naloga avstrijske vlade. To pa se dá doseči edino le v jeziku, ki ga narod govori. Kdor tedaj omiko ljudstva resno želi, mora ljudstvu podajati nauk v njegovem jeziku, mora privošiti narodu brez omejenja celo veljavo njegovega jezika v družini in soseski, v cerkvi, šoli in v kancelijah. Kdor narodov jezik iz teh krajev preganja ali njegovo veljavo krati, ta krajša narodu življenje. Kdor od ljudstva terja, naj moli v ptujem jeziku, naj pridige v ptujem jeziku poslušaj, naj v ptujem jeziku cesarske ukaze sprejema, naj gosposke v ptujem jeziku z njim govore, in mu v ptujem jeziku pošiljajo pisma, — ta ni prijatelj luči in vesvoljne omike, ali pa ne razume, kaj je omika in kako se doseže; tak naj zahteva karkoli hoče, omike ljudstva in požlahnjenja narodnega življenja nikoli ne bo dosegel. Narod pa naj se boji takih ljudi; zakaj oni so — ali z namenom ali brez namena — najhuji sovražniki prave in res-

nične človeške veljave, pa tudi najnevarniši protivniki avstrijske države, v kateri biva 10 različnih narodov, ki jih je vlada sama za narode spoznala in katerim vsem je cesarska beseda enake pravice zagotovila, namreč nemški z 9 milijoni, česko-slovaški s 6 milijoni, madžarski s 5 milijoni, laški s 3 milijoni, rumunski s 3 milijoni, rusinski s 3 milijoni, poljski s 2 milijonoma, serbski s 1 $\frac{1}{2}$ milijoni in slovenski s 1 milijonom. Vsem tem narodom grejo tedaj enake pravice, po katerih tako živo hrepenijo“.

Iz Ljubljane. Preteklo nedeljo je bilo v tukajšnjih cerkvah pismo naznanje dano, ki so ga sv. oče papež pisali 30. julija Njih eksc. deželnemu poglavarju grofu Chorijski-mu in pa prečastitemu general-vikarju gosp. Kos-u, in v katerem pismu se zahvaljujejo za razodetje verne udanosti vsem prebivavcom kranjske dežele, ki so mesca maledga travna v Rim poslano pismo podpisali. — V petek je bilo po komisii določeno, da gazometer, to je, posoda, v kateri se bo kuhal gaz za našo novo mestno svečavo, se je napravil blizo železnocestnega kolodvora na gosp. Perlesovi njivi. — Vinorejcom, ki si želé vinogradske (gorske) postave zavoljo tergatve itd.! moremo za gotovo povedati veselo novico, da morebiti še ta mesec bo oklicalo sl. deželno poglavarstvo tako postavo za kranjsko deželo. Kolikor mi vemo od te postave, se smemo nadjati, da bo dotičnim vinorejcom prav po volji.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 10. sept. Danes (v ponedeljek) se je začel veliki zbor državnih svetovavcov. Vse čaka radovedno zdaj, kaj bo večina rekla o važnih zadevah, ktere je zbor v svoj pretres vzel. Sliši se, da bojo zdaj zbori neprenehoma skozi 14 dni terpeli in je zatega voljo število hitropiscov pomnoženo bilo.

— Ker krompir letos zlo gujije, je c. k. ministerstvo dnarstva davek žganjarjam, ktere iz krompirja kuhajo žganje, nekoliko polajšalo. Ukaz ta je veljaven za vse avstrijske dežele razun Dalmacije in vojaške granice.

— Zavoljo pritožb, ki so došle iz serbske Vojvodine c. k. ministerstvu pravice, da se v sodniških kancelijah ne rabi narodni jezik, je ministerstvo z ukazom 21. avgusta predpisalo za Banat, Vojvodino in Erdeljsko, da se ima serbski, madžarski, rumunski, horvaški in nemški jezik v kancelijah rabiti po različnosti narodovega jezika. Cirilica pa Serbom tudi v kancelijskih pismih ni prepovedana.

— Cena obligacij je začela sopet zlo padati; vzrok tega je strah pred vojsko na Laškem.

Iz Zagreba. Novi politični časnik pod naslovom „Pozor“ bo začel izhajati mesca oktobra; program njegov je že oklican in ga bo tudi naš prihodnji „oglasnik“ priobčil.

Iz Reke. O vseh Svetih bo tudi pri nas jenjala tarifa za meso.

Ogersko. Iz Pešta. Gimnazijske šole v Koloči so prevzeli očetje jezuiti.

— Iz Pešta se je zvedilo sledeče: 4. dan t. m. so se vozovi, ki so imeli po železnici iz Pešta na Dunaj priti, za celo uro zakasnili. Vzrok tega zadržka je bilo zasledovanje tatú, ki je ponoči ob 10. uri nekemu popotniku ronec ukradel, v katerem je bilo za 5000 gold. vrednosti. Vse iskanje je bilo zastoj. Tatinskega rokonaštva tedaj tudi železnice niso varne.

Iz Galicije. Goveja kuga se je v Galicijo spet pritepla in se v striškem in stanislavškem okrožji prikazala.

Iz Verone 10. sept. Po nevtrudljivem prizadevanji je tukajšni c. k. policii obveljalo, vés prekucijski odbor zaslediti in vse družbenike zajeti.

Laško. Iz Neapolja. Včerajšni telegraf je prinesel novico, da je Garibaldi 7. dan t. m. v Neapolj prišel;